

La tscherna da la procedura vegn influenzada d'ina vart dal tip da procedura, da l'autra vart da la furma d'acquisiziun.

Perquai che Vus, sco vischnanca, essas suttamess a las regulaziuns davart las acquisiziuns publicas, dependa la tscherna dal tip da procedura da la valor d'incarica da la prestaziun che duai vegnir acquirida. La furma d'acquisiziun da sia vart dependa da las dumondas, quant precis che la prestaziun tschertgada po vegnir circumschritta e sch'i dovra in dialog per furnir questa prestaziun.

Tar la tscherna dal tip da procedura vegni fatg ina differenza en la publicaziun da la prestaziun da planisaziun. En cas da proceduras selectivas avertas ha lieu ina publicaziun uffiziala, en cas da proceduras d'invit sco er da proceduras directas vegnan las furnituras ed ils furniturs da prestaziuns envidads d'inoltrar in'offerta.

Sch'il post d'acquisiziun è suttamess a las regulaziuns davart las acquisiziuns publicas, sco Vus sco vischnanca, dependa la tscherna dal tip da procedura da la valor d'incarica. Incaricas publicas che cuntanschan la limita correspondent, ston da princip vegnir publicitgadas uffizialmain.

En cas da proceduras da concorrenza senza incarica successiva è decisiva la summa totala da las indemnizaziuns per fixar la valor d'incarica. Per proceduras da concorrenza cun ina incarica successiva è decisiva la summa da l'entir volumen d'incaricas, pia da l'indemnizaziun plus da l'incarica successiva.

Tips da procedura

Limitas

Per patronas e patrons da construcziun ch'èn suttamess al dretg da submissiun public èn relevantas las suandantas limitas:

Tip da procedura	Valor d'incarica en francs
Procedura averta	a partir da 250'000 / a partir da 350'000*
Procedura selectiva	a partir da 250'000 / a partir da 350'000*
Procedura d'invit	fin 250'000
Procedura directa	fin 150'000

* Limita per prestaziuns en il sector da contracts internaziunals

Procedura selectiva (qualificaziun preliminar)

L'incarica vegn publicitgada uffizialmain, e tut las candidatas e tut ils candidats pon inoltrar ina dumonda da participaziun.

Las candidatas ed ils candidats vegnan giuditgads sin basa da lur cumprova da prestaziun e d'abiltad tenor ils criteris da qualificaziun fixads en la publicaziun. Las candidatas ed ils candidats ch'èn adattads il meglier per ademplir l'incarica dastgan inoltrar in'offerta. Almain trais candidatas e candidats ston vegnir envidads d'inoltrar in'offerta.

Procedura d'invit

La patrona u il patron da construcziun decida, tge offerents ch'ella u el vul envidar directamain, senza publicaziun, d'inoltrar in'offerta. Almain trais offertas ston vegnir dumandadas.

Procedura directa

La patrona u il patron da construcziun surdat ina incarica directamain, senza publicaziun, ad in'offerenta u ad in offerent.

Furmas d'acquisiziun

Cur ch'il tip da procedura è tschernì, vegn fixada la furma d'acquisiziun. Qua vegni differenzià tranter furmas d'acquisiziun orientadas a la soluziun e furmas d'acquisiziun orientadas a la prestaziun. Tut tenor il tip da procedura tschernì pon gia vegnir exclusas tschertas furmas d'acquisiziun.

Decisivas per fixar la furma d'acquisiziun èn las dumondas, sche las prestaziuns tschertgadas pon vegnir circumscrittass cleramain (cleras cundiziuns generalas), sch'i dovra in dialog per elavurar la soluziun e sche differentas propostas da soluziun planisatoricas èn giavischadas u betg. Tras differentas propostas da soluziun planisatoricas po resultar in'optimaziun da la soluziun, quai che porta da sia vart ina meglra acceptanza ed ina legitimaziun da la soluziun.

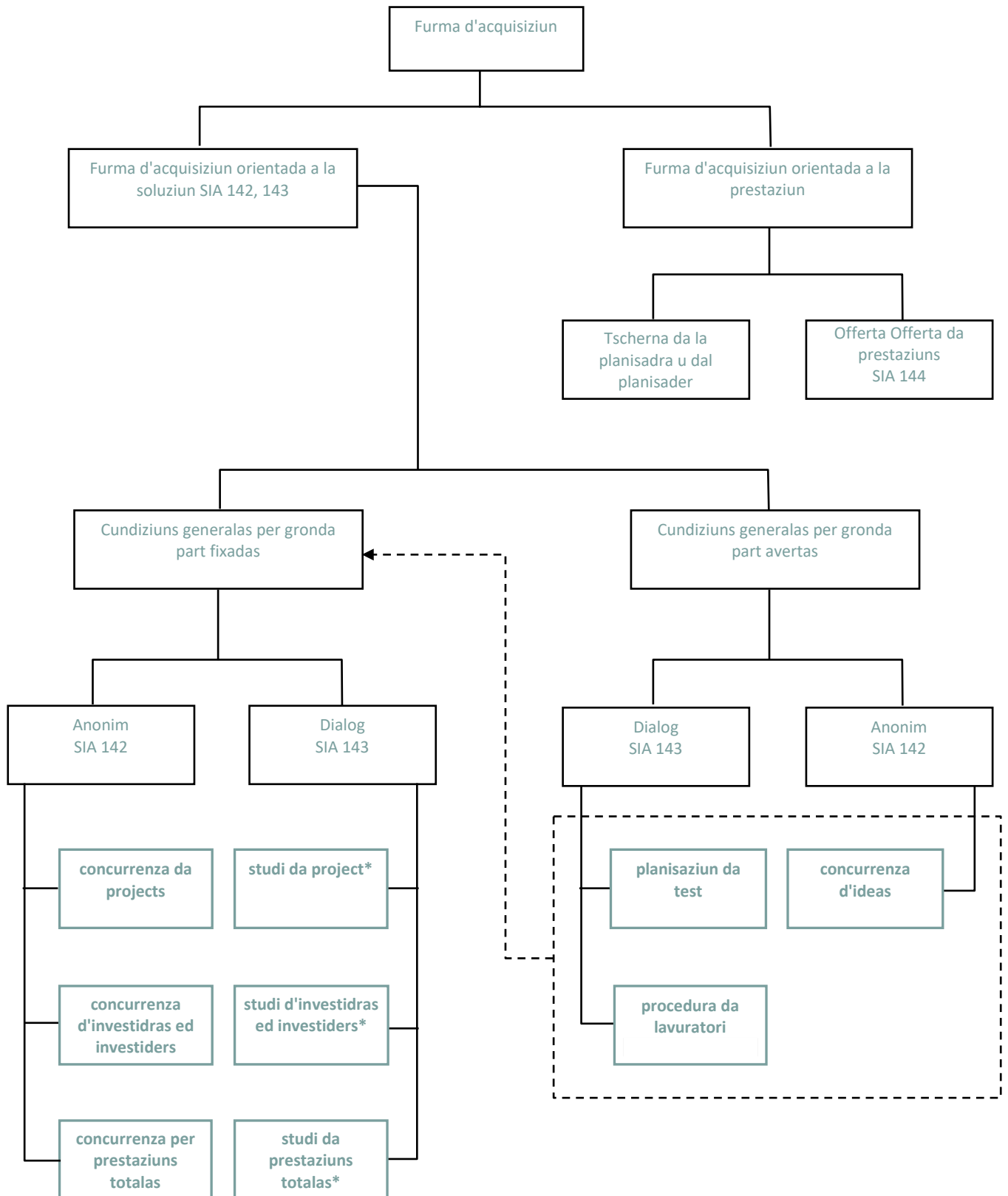
La maioritad da las furmas d'acquisiziun explitgadas en quest agid vegnan tractadas en las normas da la Societad svizra dals inschigners ed architects (SIA). Relevantas per las furmas d'acquisiziun orientadas a la soluziun èn las normas 142 e 143 sco er ils mussavias complementars 142-602d e 142i-604d. Sco basa per las furmas d'acquisiziun orientadas a la prestaziun serva la norma SIA 144.

La suandanta tabella mussa en tge relaziun ch'ils tips da procedura stattan cun las furmas d'acquisiziun orientadas a la soluziun resp. orientadas a la prestaziun e tge cumbinaziuns ch'èn pussaivlas. La cumbinaziun optimala per in svilup d'auta qualitat dal territori dependa da la situaziun e na po betg vegnir definida en moda generala.

Furmas d'acquisiziun							
Furma d'acquisiziun orientada a la soluziun						Furma d'acquisiziun orientada a la prestaziun SIA 144	
Concurrenza (anonima) SIA 142			Incarica da studi (betg anonima) SIA 143				
Tip da procedura	concorrenza d'ideas	concorrenza da projects	concorrenza per prestaziuns totalas	studi d'ideas / planisaziun da test	studi da project	studi da prestaziuns totalas	offerta da prestaziuns
Procedura averta	x	x	-	-	-	-	x
Procedura selectiva	x	x	x	x	x	x	x
Procedura d'invit	x	x	x	x	x	x	x
Procedura directa	-	Victur(a)	Victur(a)	-	Victur(a)	Victur(a)	x

Funtauna:

– SIA 142 Urden per concurrenzas d'architectura e d'inschigneria

* Betg adattà per surdadas tenor il dretg da submissiun public

Betg adattà per acquisiziuns publicas

Per surdadas en il sector da las acquisiziuns publicas n'è l'incarica da studi (anc) betg adattada sco furma d'acquisiziun. Las directivas dal dretg d'acquisiziun per il maun public van da princip cleramain en direcziun da proceduras da concorrenza anonimas. Il sector da las acquisiziuns publicas sto ademplir differentas pretensiuns, sco p.ex. il tractament egual da tut las offerentas e da tut ils offerents, la trasparenza da la procedura ed ina concorrenza efficazia. Quai sa lascha da princip cuntanscher pli facilmain cun ina concorrenza anonima che cun ina incarica da studi.

Plinavant n'è la tematica da la surdada d'incaricas successivas a las victuras ed als victurs d'ina incarica da studi betg dal tuttafatg clera. Igl è dispaivavel, sche talas surdadas èn permessas tenor il dretg da las acquisiziuns publicas u betg. En il chantun Friburg ha la Dretgira chantunala decidì che l'incarica da studi po vegnir considerata sco sutfurma da la concorrenza. Questa sentenza na furma dentant betg ina basa che pudess vegnir applitgada en l'entira Svizra, perquai ch'ils chantuns han mintgamai atgnas ordinaziuns davart il dretg da submissiun. Tenor l'art. 3 al. 1 lit. j da l'Ordinaziun da submissiun dal chantun Grischun (Osub) po ina incarica vegnir surdada en la procedura directa, sche l'incumbensadra u l'incumbensader ha communitgà ordavant sia intenziun da concluder il contract cun la victura u il victur d'ina concorrenza da planisaziun u d'ina concorrenza per prestaziuns totalas. Sut questas circumstanzas duessi vegnir desistì d'incaricas da studi.

Quai è in indizi per precisar projects publics cun agid da studis preliminars, per lura pudair realisar ina concorrenza anonima. Unicamain planisaziuns da test vegnan pratitgadas savens, perquai ch'i na resulta per regla nagina incarica successiva dad ellas.

Furmas d'acquisiziun orientadas a la soluziun tenor SIA

En quai che suonda vegnan descrittas e cumparegliadas las differentas furmas d'acquisiziun orientadas a la soluziun. I sa tracta qua da las furmas nettas tenor SIA. En la pratica èsi dentant er pussaivel da realisar furmas maschadadas, ch'èn per part er pli utilis. Impurtant è ch'ils aspects da la trasparenza e da la fairness sajan garantids.

Sco ulteriuras basas per la furma d'acquisiziun orientada a la soluziun servan – ensemen cun ils mussavias appartegnents – la norma SIA 142 per concorrenzas e la norma SIA 143 per incaricas da studi. Il mussavia «142i-604d Planisaziuns da test» infurmescha plinavant davart planisaziuns da test e davart proceduras da lavuratori. Furmas d'acquisiziun orientadas a la soluziun vegnan applitgadas, sch'i duain vegnir chattadas – per in project concret – soluziuns che correspundan a las pretensiuns concepziunalas, formativas, socialas, ecologicas, economicas e tecnicas.

Il niz da furmas d'acquisiziun orientadas a la soluziun sa mussa savens en la qualidad dals resultats (optimaziun da la soluziun, creatividad, pussaivladads da cumparegliaziun, acceptanza, niz general).

Las premissas per realisar ina procedura en moda effizienta èn:

- Preparaziun: La patruna u il patron da construcziun sto formular cleramain la finamira ed ils basegns, e l'incumbensa ch'è da schliar sco er las pretensiuns fatgas ston vegnir circumscriittas cleramain.
- Instanza da decisiun: L'istanza da decisiun sto avair in dumber equilibrà da persunas spezializadas e d'expertas ed experts. I sto esser garantì che dumondas specificas vegnian giuditgadas correctamain tras quai che l'istanza da decisiun dispona da persunas spezializadas correspudentas u tras quai ch'i vegnan consultads expertas ed experts.
- Proceder: La furma d'acquisiziun e la procedura da surdada vegnan fixadas sin basa dal scleriment dals basegns e sin fundament da la finamira.
- Lavur ed expensas: Per tut las persunas participadas ston la lavur e las expensas star en ina relaziun raschunaivla cun l'incumbensa ed envers l'indemnisaziun.

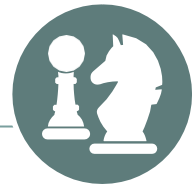
Concurrenza en general (SIA 142)

La concorrenza è in instrument per l'incumbensadra u l'incumbensader ed ha l'intent d'obtegnair in project optimà e d'auta qualidad. La qualidad dal project stat en il center. Tar tut las furmas da concorrenzas vegnan las meglras contribuziuns undradas cun in premi u cun in'acquisiziun. La procedura da concorrenza è anonima. L'anonimitad da las contribuziuns vegn mantegnida da vart da las incumbensadras e dals incumbensaders, da la giuria, da las participantas e dals participants sco er da las persunas spezializadas participadas, fin che la giuria ha giuditgà e rangà las contribuziuns, attribui ils premis e fatg ina recumandaziun per l'ulteriur proceder.

Incarica da studi en general (SIA 142)

Incaricas da studi èn adattadas per incumbensas ch'èn caracterizadas tras problematicas avertas e tras process interactivs e che premettan in dialog tranter il gremi da giudicament e las participantas ed ils participants. Ellas vegnan realisadas en la procedura selectiva u en la procedura d'invit e n'èn betg anonimas.

Tut las participantas e tut ils participants vegnan indemnisads en la medema autezza per lur prestaziuns furnidas.

Concurrenza da projects (SIA 142 art. 3.3)

Cun agid d'ina concurrenza da projects anonima vegnan schliadas dumondas cleramain circumscriittas che duain vegnir realisadas, ed i vegnan eruidas persunas spezialisadas adattadas che pon realisar las soluziuns.

Il grad d'approfondaziun da la concurrenza da projects po vegnir tschernì libramain. El sa drizza tenor il basegn d'infurmaziun da l'incumbensadra u da l'incumbensader en vista a las decisziuns ch'èn da prender, p.ex. areguard aspects formals, funcziunals, economics u areguard aspects ch'èn relevants per la permissiun.

La cuntraprestaziun per ils projects sa cumpona da premis, d'eventualas acquisiziuns e d'indemisaziuns. Sche l'incarica successiva duai vegnir surdada a la victura u al victur, sto quai vegnir menziunà en la publicaziun.

Concurrenza d'investidras ed investiders (SIA 142i-602d)

La concurrenza per planisadras e planisaders sco er per investidras ed investiders ha la finamira da chattar a medem temp – en ina procedura cumbinada – ina investidra u in investider per la realisaziun ed ina contribuziun d'auta qualidad. La contribuziun – che vegn elavurada cuminaivlamain da las planisadras e dals planisaders sco er da las investidras e dals investiders e che cumpiglia in'examinaziun da la rentabilitad – serva sco basa per l'offerta da cumpra u per l'offerta dal dretg da construcziun cun ina garanzia d'adempliment da vart da l'investidra u da l'investider. L'offerenta u l'offerent resp. la proprietaria u il proprietari dal bain immobigliar survegn qua tras in project optimà cun in'offerta da cumpra u cun in'offerta dal dretg da construcziun.

La cuntraprestaziun per las propostas da soluziun e per las offertas sa cumpona da premis, d'eventualas acquisiziuns e d'indemisaziuns. Sche quai è inditgà uschia en il program, survegn la grupp victura l'incarica per las prestaziuns da planisaziun sco er l'agjudicaziun per acquirir il bain immobigliar resp. il dretg da construcziun.

Perquai che la vendita d'immobiglias n'è betg suttamessa al dretg da submissiun, n'èsi betg obligatoric da publitgar uffizialmain ina concurrenza che maina ad ina vendita d'in bain immobigliar. La concurrenza sto dentant vegnir realisada conform al senn tenor l'urden SIA 142.

Studi da project (SIA 143 art. 3.3)

Il studi da project serva a schliar dumondas complexas che duain vegnir realisadas. Las propostas da soluziun vegnan svilupadas en il dialog direct tranter las participantas ed ils participants, il gremi da giudicament sco er l'incumbensadra u l'incumbensader.

Il grad d'approfondaziun dal studi da project po vegnir tschernì libramain. El sa drizza tenor il basegn d'infurmaziun da l'incumbensadra u da l'incumbensader en vista a las decisziuns ch'èn da prender, p.ex. areguard aspects formals, funcziunals, economics u areguard aspects ch'èn relevants per la permissiun. Sco cuntraprestaziun per ils studis vegnan tut las participantas e tut ils participants indemisads commensuradamain. La victura u il victur po far quint cun l'incarica successiva per las prestaziuns da planisaziun, uschenavant che quai è previs.

Studi d'investidras ed investiders (SIA 142i-602d)

L'incarica da studi per planisadras e planisaders sco er per investidras ed investiders ha la finamira da chattar a medem temp – en ina procedura cumbinada – ina investidra u in investider per la realisaziun ed ina contribuziun d'auta qualidad. La contribuziun – che vegn elavurada cuminaivlamain da las planisadras e dals planisaders sco er da las investidras e dals investiders e che cumpiglia in'examinaziun da la rentabilitad – serva sco basa per l'offerta da cumpra u per l'offerta dal dretg da construcziun cun ina garanzia d'adempliment da vart da l'investidra u da l'investider. L'offerenta u l'offerent resp. la proprietaria u il proprietari dal bain immobigliar survegn qua tras in project optimà cun in'offerta da cumpra u cun in'offerta dal dretg da construcziun.

La cuntraprestaziun per las propostas da soluziun e per las offertas sa cumpona d'ina indemisaziun commensurada per l'entir team. Sche quai è inditgà uschia en il program, survegn la grupp victura l'incarica per las prestaziuns da planisaziun sco er l'agjudicaziun per acquirir il bain immobigliar resp. il dretg da construcziun.

Perquai che la vendita d'immobiglias n'è betg suttamessa al dretg da submissiun, n'èsi betg obligatoric da publitgar uffizialmain ina incarica da studi che maina ad ina vendita d'in bain immobigliar. L'incarica da studi sto dentant vegnir realisada conform al senn tenor l'urden SIA 143.

Concorrenza per prestaziuns totalas (SIA 142 art. 4)

La concurrenza per prestaziuns totalas serva ad elavurar soluziuns per projects, nua che la problematica è definida precisamain e nua che l'incumbensadra u l'incumbensader gjavischa la collavuraziun cun architectas ed architects, cun inschignerhas ed inschigners, cun ulteriuras personas spezialisadas e cun interpresas per la planisaziun e per la realisaziun.

Inoltradas vegnan duas offertas davart la qualidad e davart il pretsch: ina per las prestaziuns da planisaziun ed ina per las prestaziuns da construcziun. Questas duas offertas cumpletteschan ina l'otra ed èn liantas.

La cuntraprestaziun per las propostas da soluziun e per las offertas sa cumpona da premis, d'eventualas acquisiziuns e d'indemnisaziuns. Sche l'incarica successiva per las prestaziuns da planisaziun e l'agiudicaziun per las prestaziuns da construcziun duain vegnir surdadas a la victura u al victur, sto quai vegnir menziunà en la publicaziun.

Concorrenza d'ideas (SIA 142 art. 3.2)

La concurrenza d'ideas generescha propostas per decisiuns concepziunalas u serva a schliar incumbensas ch'èn circumscrittass u cunfinadas mo en general e che na duain betg vegnir realisadas immediatamain.

La cuntraprestaziun per las propostas sa cumpona da la summa totala dals premis (premis, acquisiziuns ed eventualas indemnisaziuns) ed eventualmain d'ina indemnisaziun supplementara per la victura u il victur. Cun ina incarica successiva substanziala na pon ins per regla betg far quint.

Studi da prestaziuns totalas (SIA 143 art. 4)

Il studi da prestaziuns totalas serva ad elavurar propostas da soluziun per projects, nua che la problematica sto vegnir definida precisamain durant il studi, nua che l'approvabladad e la realisabladad dals projects ston vegnir examinadas durant l'elavuraziun e nua che l'incumbensadra u l'incumbensader gjavischa la collavuraziun cun architectas ed architects, cun inschignerhas ed inschigners, cun ulteriuras personas spezialisadas e cun interpresas.

Inoltradas vegnan duas offertas davart la qualidad e davart il pretsch: ina per las prestaziuns da planisaziun ed ina per las prestaziuns da construcziun. Questas duas offertas cumpletteschan ina l'otra ed èn liantas.

Sco cuntraprestaziun per lur studis vegnan tut las participantas e tut ils participants indemnisads commensuradamain. La gruppa victura po far quint cun l'incarica per las prestaziuns da planisaziun sco er cun l'agiudicaziun per las prestaziuns da construcziun.

Studi d'ideas / planisaziun da test (SIA 143 art. 3.2) / procedura da lavuratori (142i-604d)

Il studi d'ideas duai purtar propostas per decisiuns concepziunalas u per schliar incumbensas complexas ch'èn circumscrittass u cunfinadas mo en general.

La cuntraprestaziun per las propostas sa cumpona d'ina indemnisaziun commensurada per la prestaziun furnida. Cun ina incarica successiva substanziala na pon ins per regla betg far quint.

Furmas d'acquisiziun orientadas a la prestaziun

Tar la furma d'acquisiziun orientada a la prestaziun survegn l'offerta economicamain la pli favuraivla l'aggiudicaziun. Ella è adattada per incumbensas che na premettan naginas propostas da soluziun planisatoricas da l'offerenta u da l'offerent per cuntanscher la finamira da l'acquisiziun.

La furma d'acquisiziun orientada a la prestaziun è ina procedura effizienta per chattar la partenaria u il partenari ch'è adattà il meglier e che ha tut en tut la meglra offerta areguard la qualitat ed areguard ils custs.

En emprima lingia vegni differenzià tranter l'offerta da prestaziuns e la tscherna da la planisadra u dal planisader. L'offerta da prestaziuns vegn tractada en la SIA 144. Per la tscherna da la planisadra u dal planisader n'exista (anc) nagina norma.

Tscherna da la planisadra u dal planisader

I sa tracta d'ina furma d'acquisiziun ch'è orientada tant a la soluziun sco er a la prestaziun. La tscherna da la planisadra u dal planisader n'è betg ina procedura tenor SIA, vegn dentant applitgada en la pratica.

Per la tscherna da la planisadra u dal planisader inolteschan las candidatas ed ils candidats ina proposta da soluziun cun ina skizza groppa. Uschia vegn l'offerta da prestaziuns cumplettada cun l'aspect da la qualitat. Ella vegn applitgada cunzunt per incumbensas cun ina libertad creativa mesauna.

La lavur e las expensas da las candidatas e dals candidats ston restar uschè bassas sco pussaivel. Ina skizza groppa da la proposta da soluziun sin ina fin duas paginas A3 duess bastar. A maun da las skizzas da questas propostas da soluziun po vegnir giuditgada la chapientscha da l'incumbensa.

Las contribuziuns orientadas a la soluziun per la tscherna da la planisadra u dal planisader vegnan da princip indemnisadas.

Offerta da prestaziuns (SIA 144)

L'offerta da prestaziuns è adattada per incumbensas, nua ch'i n'èn tschertgadas naginas propostas da soluziun planisatoricas da l'offerenta u da l'offerent il mument da la surdada da l'incarica. Validads vegnan l'onurari (offerta da pretsch) ed aspects qualitativs (referenzas, proposta per proceder, organisaziun dal project e.u.v.).

I vegn differenzià tranter dus tips d'offertas da prestaziuns:

- La publicaziun funcziunala da prestaziuns (prescripziun da las finamiras avisadas) vegn applitgada, sche differentas metodos resp. modas da proceder èn adattadas per cuntanscher la prestaziun che duai vegnir acquirida.
- La procedura orientada a la prestaziun cun in carnet d'obligaziuns detaglià (prescripziun da la prestaziun) vegn applitgada, sche l'incumbensadra u l'incumbensader ha defini e quantifitgà exactamain las prestaziuns pretendidas e sche la soluziun avisada è gia definida.

Funtaunas

- KBOB, <https://www.kbob.admin.ch/kbob/de/home/hilfsmittel0/vergabeverfahren.html>
- SIA 142 Urden per concorrenzas d'architectura e d'inschigneria
- SIA 142i-602d Concurrenzas ed incaricas da studi per planisadras e planisaders e per investidras ed investiders
- SIA 142i-604d Planisaziuns da test
- SIA 143 Urden per incaricas da studi d'architectura e d'inschigneria
- SIA 144 Urden per ofertas da prestaziuns d'architectura e d'inschigneria
- Ordinaziun da submitziun dal chantun Grischun (versiun dal 1. da fanadur 2004)